

Sygn. akt III AUz 56/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

	Przewodniczący:	SSA Janina Czyż (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Roman Skrzypek

po rozpoznaniu w dniu **20 marca 2013 r.**

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o prawo do emerytury w szczególnych warunkach

na skutek zażalenia wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 15 stycznia 2013 r. sygn. akt III U 932/12

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu do merytorycznego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu odrzucił odwołanie wnioskodawcy od decyzji ZUS Oddziału w R. z dnia 18 czerwca 2012 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w sprawie zaistniała negatywna przesłanka procesowa, określona w art. 199 § 1 pkt. 2 kpc, ponieważ sprawa J. K. o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych została już prawomocnie osądzona. Wyrokiem z dnia 3 listopada 2011 r., sygn. akt III U 269/11 Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z 29 grudnia 2010 r., a apelacja wnioskodawcy od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 16 lutego 2012 r., sygn. akt III AUa 60/12. Obecnie wnioskodawca powołuje się na te same okresy pracy w warunkach szczególnych w WSK, (...)które stanowiły okresy sporne w sprawie III U 269/11, a przesłuchiwani w niniejszej sprawie nowi świadkowie: M. P. i W. T. nie wniosły do sprawy żadnych nowych istotnych okoliczności w zakresie wykonywanych przez wnioskodawcę w spornych okresach czynności. Sąd Okręgowy powołał się również na stanowisko Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie zawarte w uzasadnieniu postanowienia z dnia 6 września 2012 r., III AUz 63/12.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa procesowego, w szczególności art. 199 § 1 pkt. 2 kpc, poprzez uznanie, że w sprawie zachodzi przesłanka do odrzucenia odwołania i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do dalszego prowadzenia.

W uzasadnieniu autor podkreślił, że składając ponownie wniosek o przyznanie prawa do emerytury powołał nowe dowody, które, zgodnie z art. 114 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dawały podstawę do ustalania prawa do emerytury. Prawomocny wyrok sądu pracy i ubezpieczeń społecznych nie zamyka zainteresowanemu drogi do ponownego złożenia wniosku o świadczenie.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione i skutkuje wydaniem orzeczenia kasatoryjnego, ponieważ zaskarżone orzeczenie nie jest trafne i narusza prawo.

Prawidłowość odmowy przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury w istocie była przedmiotem badania sądów obu instancji, jednak już na wstępie stwierdzić wypadnie iż kontrolą sądową objęta była wyłącznie decyzja ZUS Oddziału w R. z dnia 29 grudnia 2010 r., gdyż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych treść decyzji organu rentowego wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (por. postanowienie SN z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000/15/60).

Dalej zauważyć należy, że w stosunkach prawnych z zakresu ubezpieczeń społecznych zmiana okoliczności lub ujawnienie nowych dowodów zawsze otwiera drogę do ponownego, merytorycznego rozpoznania sprawy. Zdarzenia zaistniałe po uprawomocnieniu się orzeczenia mogą bowiem spowodować spełnienie się lub upadek materialnoprawnych przesłanek prawa do świadczenia. Zasada ta znacznie ogranicza działanie negatywnej przesłanki procesowej, jaką stanowi powaga rzeczy osądzonej. O powadze rzeczy osądzonej, o której mówi art. 366 kpc, decyduje identyczność stron, przedmiotu rozstrzygnięcia oraz tożsamość podstawy sporu, dotyczy ona tylko tych orzeczeń sądów ubezpieczeń społecznych, których podstawa faktyczna nie może ulec zmianie lub, gdy odwołanie od decyzji organu rentowego zostało oddalone po stwierdzeniu niespełnienia prawnych warunków do świadczenia wymaganych przed wydaniem decyzji (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13.12.2005 r. II UK 61/05, OSNP 2006/23-24/371).

Innymi słowy niedopuszczalne jest wykazywanie, że wszystkie warunki wymagane do przyznania świadczenia były spełnione przed zamknięciem rozprawy w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem. Natomiast, o ile warunki do świadczeń mogą być spełnione w każdym czasie lub też strona przedstawi nowe dowody, to możliwe jest również ich badanie w każdym czasie.

Odnosząc powyższe rozważania do rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, że Sąd I instancji, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w szczególności przesłuchaniu świadków, innych niż w toku wcześniejszego postępowania zainicjowanego odwołaniem od decyzji z dnia 29 grudnia 2010 r., nie miał podstaw do zastosowania art. 199 § 1 pkt. 2 kpc. Pomimo bowiem tego, iż obie decyzje organu rentowego, tj. z dnia 29 grudnia 2010 r. oraz z dnia 18 czerwca 2012 r. dotyczyły tego samego świadczenia, a sporne pozostawały w toku obu postępowań te same okresy zatrudnienia w WSK (...) Sp. z o.o., to wydanie nowej decyzji przez organ rentowy i zgłoszenie nowych dowodów przez wnioskodawcę otwierało ponownie drogę postępowania sądowego. Nie można podzielić oceny Sądu I instancji, że skoro zeznania przesłuchanych nowych świadków nie przyczyniły się do ustalenia spornych okoliczności, to zachodzą podstawy do stwierdzenia powagi rzeczy osądzonej. Konstatacja taka jest wynikiem oceny zebranych w ponownym postępowaniu dowodów i winna prowadzić ewentualnie do oddalenia odwołania.

Końcowo zauważyć należy, że powoływane przez Sąd I instancji postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie o odrzuceniu odwołania, wydane w sprawie o sygn. akt III AUz 63/12, zapadło w odmiennym stanie faktycznym, a mianowicie w sytuacji ponownego złożenia wniosku o przyznanie prawa do emerytury bez przedstawienia nowych

dowodów. Dlatego też ocena prawna wyrażona w uzasadnieniu powyższego postanowienia nie ma wpływu na rozpoznawaną sprawę.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 kpc w związku z art. 397§ 2 kpc.